

ΜΑΝΔΡΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ/Μέλος Δ.Σ. ΣΑΤΕ (εκπρ. των τάξεων Α1 έως 2^η)

Γραφείο Παρακολούθησης Διαγωνιστικών Διαδικασιών

Θεσσαλονίκη 10/08/2018

ΠΡΟΣ: ΠΡΟΕΔΡΟ ΣΑΤΕ & Μέλη Δ.Σ.

ΘΕΜΑ: «Μαθηματικός τύπος σε έργα εκτιμώμενης αξίας χαμηλότερης του κατωτάτου ορίου εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2014/23/ΕΕ (σήμερα 5.548.000 €)»

Κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι

Η βίαιη προσαρμογή στα νέα δεδομένα με την εφαρμογή του Ν. 4412/2016 έχει αποδεκατίσει το σύνολο των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Όσον αφορά τον Σύνδεσμό μας, τα μέλη μας από το 2015 στο 2018

στις τάξεις 3^{ης} έως και 7^{ης} μειώθηκαν κατά 15%,

στις τάξεις Α1 έως και 2^{ης} μειώθηκαν κατά 35%.

- Εγγεγραμμένα μέλη ΣΑΤΕ στις 06/02/2015 από 3^{ης} έως 7^{ης} 423, από Α1 έως 2^{ης} 398
- Εγγεγραμμένα μέλη ΣΑΤΕ στις 21/02/2018 από 3^{ης} έως 7^{ης} 359, από Α1 έως 2^{ης} 258

Εδώ συνέβαλε κατά πολύ το φαινόμενο των μεγάλων εκπτώσεων στα δημόσια έργα ή αλλιώς «ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» (ΑΧΠ), όπως είναι ο ακριβής όρος που χρησιμοποιείται. Συνήθως ο μειοδότης κατά τον υπολογισμό της προσφοράς του όχι μόνο έχει μηδενίσει το κέρδος του, αλλά ούτε καν έχει προβλέψει την στοιχειώδη κάλυψη των γενικών εξόδων του (προσφορά κάτω του κόστους), πρακτική που ευνοεί τον άκρατο ανταγωνισμό που οδηγεί σε κατάρρευση των υγιών και βιώσιμων επιχειρήσεων.

Η λύση του φαινομένου των μεγάλων εκπτώσεων επιβάλλεται να μπει στις άμεσες προτεραιότητες του Νέου Δ.Σ. του ΣΑΤΕ.

Η ύπαρξη των συνθηκών αυτών οφείλεται κυρίως

- Στον μεγάλο αριθμό των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων σε σχέση με τον όγκο των Δημοσίων Έργων
- Στην έλλειψη στρατηγικής και οργάνωσης από πλευράς Εργοληπτών και Εργοληπτικών Οργανώσεων
- Στην ανεπάρκεια των Αναθετουσών Αρχών με διοικητική και τεχνική αδυναμία καλής εκτέλεσης των συμβάσεων.

Η «απλή και άδοξη» μειοδοσία τιμής ως η καλύτερη διαγωνιστική διαδικασία φαντάζει έωλο επιχείρημα των υποστηρικτών της, όπως εφαρμόζεται τώρα, με τις «ασυνήθιστα χαμηλές

προσφορές» (ΑΧΠ), συνήθως οδηγεί σε συμβατικά προβλήματα, χρονικές καθυστερήσεις, αυξημένη τελική δαπάνη για τον Κύριο του Έργου, μη απορρόφηση πόρων, μεγάλη ζημία του Δημοσίου και την απόλυτη καταστροφή των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων.

Ο ορισμός της έννοιας της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δεν περιέχεται στο Ενωσιακό Δίκαιο περί Δημοσίων Συμβάσεων.

Εναπόκειται επομένως στα κράτη μέλη και ειδικότερα στις Αναθέτουσες Αρχές τους, να καθορίσουν τον τρόπο υπολογισμού κατώτατου ορίου πέραν του οποίου πρόκειται για «ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά».

Από την διατύπωση όμως του άρθρου 88 του Ν. 4412/16 (που ενσωμάτωσε το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) συνάγεται ότι ο σκοπός του νομοθέτη δεν είναι να αποκλείσει αυτόματα μια «ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά», αλλά θεσπίζει μία διαδικασία αξιολόγησής της.

Επί του θέματος, οι δύο Εργοληπτικές οργανώσεις ΣΑΤΕ & ΠΕΔΜΕΔΕ με κοινή επιστολή προς τον Υπουργό Υποδομών & Μεταφορών κ. Χρίστο Σπίρτζη στις 14/11/2017 προτείνουν προσθήκη στο άρθρο 116 του Ν. 4412/16 ως ακολούθως.

..«Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων δημοσίων έργων κάτω των ορίων εφαρμόζεται αντικειμενική μέθοδος εντοπισμού των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, οι προσφορές που εντοπίζονται βάσει τις εν λόγω αντικειμενικής μεθόδου ως ασυνήθιστα χαμηλές, κατά παρέκκλιση από τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 88, αποκλείονται χωρίς την προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας παροχής εξηγήσεων. Για την εφαρμογή της παραγράφου πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις: α) Το συγκεκριμένο έργο να μην είναι βεβαίως διασυνοριακού ενδιαφέροντος και β) Ο αριθμός των αποδεκτών προσφορών στον διαγωνισμό να είναι τουλάχιστον (5) πέντε.

Οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα των ανωτέρω διαδικασιών θα εξειδικευθούν με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ή/και με εγκύκλιο του ανωτέρω αρμοδίου Υπουργείου».

Υποστηρίζοντας ότι:

Η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι απόλυτα συμβατή με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Στη σημερινή συγκυρία όμως των μεγάλων εκπτώσεων και του ισοπεδωτικού ανταγωνισμού, επιβάλλεται ως «μοναδική λύση» λίγο πριν την απόλυτη καταστροφή, η επαναφορά της διαδικασίας εντοπισμού των «ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών» (ΑΧΠ) με αυτόματο αποκλεισμό χωρίς αιτιολόγηση, για συμβάσεις έργων τουλάχιστον κάτω του κοινοτικού ορίου.

Δηλαδή :

► Επαναφορά στην εφαρμογή του μαθηματικού τύπου σε έργα εκτιμώμενης αξίας χαμηλότερης του κατωτάτου ορίου εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2014/23/ΕΕ - σήμερα 5.548.000 € - με βάση έναν αντικειμενικό αλγόριθμο που θα καθορίζει εγκύκλιος του υπουργείου.

► Ένα αναμορφωμένο σύστημα (μαθηματικού τύπου) που να στηρίζεται περισσότερο στην Οργάνωση της Εργοληπτικής Επιχείρησης και λιγότερο στην τύχη, να εξασφαλίζει την «εύλογη» έκπτωση, με βελτιώσεις στην διαδικασία ανάδειξης αναδόχου, χωρίς τα λάθη και τα προβλήματα του παρελθόντος, π.χ. δημιουργία άτυπων ομάδων Εργοληπτικών Επιχειρήσεων,

που μεθόδευαν το ποσοστό της έκπτωσης και καθόριζαν τον ανάδοχο πριν την κατάθεση των προσφορών.

► Ένα σύστημα μαθηματικού τύπου που θα προσδιορίζει τον ανάδοχο με βασικό κριτήριο την οικονομική του προσφορά, αλλά να δίδεται η δυνατότητα στην Αναθέτουσα Αρχή να προσθέτει και άλλα κριτήρια επιλογής κατ' εφαρμογή του άρθρου 75 του Ν. 4412/16 (που ενσωμάτωσε το άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) τα οποία θα συνεκτιμώνται και θα συνυπολογίζονται στον (μαθηματικό τύπο) με νομοθετική ρύθμιση, χωρίς να παρέχεται στις Αναθέτουσες Αρχές η ευχέρεια παρέκκλισης.

► Ένας συνθετότερος αλγόριθμος ο οποίος θα καταδεικνύει και εν συνεχεία θα αποκλείει τις «ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» και θα προσδιορίζει αυτόματα την ανάδειξη του αναδόχου. Ταυτόχρονα να προβλεφθεί μέριμνα για συχνή αλλαγή / βελτίωση του συστήματος εντοπισμού των ΑΧΠ και ανάδειξης του αναδόχου, ώστε να διασφαλίζεται το αξιόπιστο του αποτελέσματος των διαγωνιστικών διαδικασιών των έργων.

Στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ έγινε πρόταση στον Υπουργό Υποδομών & Μεταφορών για έργα εκτιμώμενης αξίας χαμηλότερης του κατωτάτου ορίου εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2014/23/ΕΕ, να θεσμοθετηθεί ένας αλγόριθμος που να αποτρέπει τις «ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» και να αναδεικνύει αυτόματα τον ανάδοχο.

Η απάντηση του Υπουργού ήταν η εύκολη δικαιολογία ότι η πρόταση θα απορρίπτονταν από τους θεσμούς αν γινόταν τώρα και θα μπορούσε να συζητηθεί μετά τον Αύγουστο.

Δηλαδή μετά την έξοδο της χώρας μας από το Μνημόνιο.

Στις 20 Αυγούστου ολοκληρώνεται το τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής.

Μπαίνουμε σε μια κανονικότητα και η χώρα ανακτά σε σημαντικό βαθμό την αυτονομία της, λέει η κυβέρνηση.

Περιμένουμε την ώρα της ευθύνης της κυβέρνησης και του Υπουργού στην μεταμνημονιακή εποχή .

Προς ενημέρωση, υπάρχει Οικονομοτεχνική Επιτροπή του Υπουργείου που έχει σχηματιστεί για τον σκοπό αυτόν , αναμένουμε να καταλήξει στη διαμόρφωση ενιαίας πρότασης.

Εμείς ούτως ή άλλως ελπίζουμε στην διευθέτηση του φαινομένου των μεγάλων εκπτώσεων στα δημόσια έργα, τουλάχιστον στα έργα κάτω του κοινοτικού ορίου που διέπονται από το εθνικό δίκαιο, με την εφαρμογή ενός αναμορφωμένου συστήματος (μαθηματικού τύπου).

Εφαρμόζεται στην Ιταλία και προσφάτως στην Ιρλανδία, γιατί όχι και στην Ελλάδα, τη στιγμή που και οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ιδιαίτερα ανήσυχοι με τις εξωφρενικές εκπτώσεις στην χώρα μας, όπως το επεσήμανε ο Πρόεδρος και τα Μέλη της ΕΑΑΔΗΣΥ στη συνάντηση που έγινε στις 05/07/2018 στα γραφεία τους και συμμετείχαν εκπρόσωποι όλων των Εργοληπτικών Οργανώσεων.

Σαν Οργάνωση , σε συνεργασία με τις άλλες Εργοληπτικές Οργανώσεις, σε μια ύστατη προσπάθεια επίλυσης του φαινομένου των υπέρογκων εκπτώσεων το οποίο έχει γιγαντωθεί κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου, να επιδιώξουμε να υπάρξει κοινή συμφωνία να προταθεί ένας ενιαίος αλγόριθμος ανάδειξης των ΑΧΠ που πραγματικά θα αναχαιτίσει το φαινόμενο των υπερβολικών εκπτώσεων και στοχευμένα πλέον όλοι μαζί να συνεχίσουμε κάθε

προσπάθεια και προς κάθε πλευρά (κυβέρνηση και αξιωματική αντιπολίτευση) έως ότου αυτό καταστεί εφικτό.

Η κοινή Ομάδα Εργασίας ΠΕΔΜΕΔΕ-ΣΑΤΕ έχει ήδη συντάξει την μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των «Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών» (ΑΧΠ) με αυτόματο αποκλεισμό χωρίς αιτιολόγηση και μάλιστα με αναλυτικό παράδειγμα εφαρμογής που αναδεικνύει μονοσήμαντα τον ανάδοχο σε κάθε δημοπρασία.

Η επίλυση του προβλήματος βρίσκεται στον συντονισμό μιας κοινής προσπάθειας όλων των Εργοληπτικών Οργανώσεων.

Με τιμή

ΜΑΝΔΡΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΜΕΛΟΣ Δ.Σ. ΣΑΤΕ